

Mandag
31. oktober
2022

Leder & kommentar

Aftenposten

Grunnlagt 1860
Av Chr. Schibsted

Aftenposten
arbeider etter
Vær Varsom-plakatens
regler for god presseetikk.

Trine Eilertsen
Sjefredaktør

Tone Tveøy
Strøm-Gundersen
Nyhetsredaktør

Kjetil B. Alstadheim
Politisk redaktør

Lillian Vambheim
Featureredaktør

Cecilie Asker
Kulturredaktør

Erik Tornes
Debattredaktør

Eirik Hammersmark
Winsnes
Utviklingsredaktør

Audun Solberg
Redaktør avis og forlag

Leder

Norge trenger en bedre plan for å øke forsvarsevnen

Norge er det eneste av Russlands naboland som ikke oppfyller Natos mål om å bruke minst 2 prosent av BNP på Forsvaret. Forsvarssjef Eirik Kristoffersen mener Norges beredskap er lite tilfredsstillende.

I et intervju med Dagens Næringsliv ber Kristoffersen om maritime helikoptre, operativt luftvern, langtrekkende presisjonsild og større bemanning. Det samme ba han om i 2019.

Regjeringen er opptatt av at budsjettet må være stramt. Særlig er det viktig å holde igjen på bruken av oljepenger. Det er det helt nødvendig å gjøre. Går bruken opp, gjør prisene det samme. Og inflasjonen er allerede høy.

Likevel er det noen som kommer bedre ut av budsjettet enn andre. For eksempel landbruket. Budsjettet øker med over 30 prosent fra 2022. Helseforetakene får også økte midler.

Regjeringen sier også at den har prioritert Forsvaret. Budsjettet skal øke med nesten 10 prosent hvis regjeringen får det som den vil. Spørsmålet er likevel om det er høyt nok prioritert.

Lite av pengene blir nemlig værende i Forsvarets hender. En milliard kommer fra salg av flyplassområder i Bodø. Det kan ikke gjentas neste år. En annen milliard går til våpen og utstyr til Ukraina. De pengene skal Forsvaret selvsagt ikke be om å få tilbake. Ytterligere en milliard går til å

demme opp for svak kronekurs i store investeringsprosjekter. På toppen av alt kommer økte utgifter til lønninger og alt annet som følge av prisveksten ellers i samfunnet.

Skal man tro Espen Amundsen, tidligere sjef for økonomi- og styringsavdelingen i Forsvarsstaben, er det lite i budsjettet som tyder på noen opptrapping av Forsvaret. Han påpeker at Forsvaret har omtrent 1000 flere ansatte for tiden enn det som ligger i budsjettet. Dermed går omtrent en milliard kroner til personell i stedet for formålene som pengene egentlig var satt av til. Likevel foreslår regjeringen å øke med knapt 200 ansatte neste år.

Sverige, Finland, Estland, Litauen, Tyskland og Polen rustet for tiden kraftig opp. Sistnevnte land skal øke sitt forsvarsbudsjett fra dagens 3 prosent av BNP til 5. Bakteppet er selvfølgelig krigen i Ukraina.

Norge har enorme inntekter fra olje, gass og strøm. Alt blir ikke løst ved å øke forsvarsbudsjettet til hele 2 prosent av BNP over natten. Kanskje ville det hverken vært folk eller materiell nok til å bruke en så stor sum på en meningsfull måte. Prosentmålet er i seg selv ikke hovedsaken. Målet må være styrket forsvarsevne.

Det er verdt å lytte til forsvarssjefen når han sier at Norge ikke er godt nok rustet for krig eller krise.

Landet trenger både en raskere opptrapping av bevilgningene og en troverdig plan for å øke beredskapen.

Det er verdt å lytte til forsvarssjefen når han sier at Norge ikke er godt nok rustet for krig eller krise

Under streken

understreken@aftenposten.no

Fotballens fremtid

Aftenposten har stålkontroll på norsk fotball.

For tippeinteresserte, en av kommentatorene er synsk:

«Hugo Vetlesen: For et løft Glimt-spilleren har hatt i 2023, etter en svært ustabil fjorårs sesong.»

Humørets fremtid

Noen mener arbeidet med psykisk helsevern går for sakte her på bjerget.

I et innlegg i Aftenposten avslører en professor emeritus i helsepsykologi årsaken:

«Tallene om økte psykiske plager meldt til fastlegen er oppmuntrende.»

Fremtid i luften

«Mulige droneobservasjoner i Nordsjøen», skriver Dagbladet, som mener Pilotforbundet har sagt:

«- Pilotene har blitt vant til dette i senere tid, og er alltid overvåkne.»

Under strekens redaksjon for årvåkenhet, skiftarbeid og søvnmangel minner om: Når man er overtrøtt, føler man seg våken. Når man er overvåken, føler man seg ... nettopp.

Husk å feste setebeltet.

Banehageansattes fremtid

Streiken for barnehageansatte går godt etter planen. Her fra NRK:

«- Vi krever at våre helt rettferdige

og legitime krav om pensjon imøtegås, sier leder i Utdanningsforbundet i Kristiansand, Karianne Sørtveit.»

Jordens fremtid

«Tidligere i går vart det kjent at klimagassutsleppa i Europa auka med 5% frå 2021 til 2020», skriver Klassekampen.

Under strekens avdeling for omvendt analyse tolker dette positivt.

Om man får en økning ved å reversere tiden, vil man få en reduksjon når tiden går som normalt.

(I parentes bemerkes at det er viktig å gange det endelige resultatet med pi og stryke printallet som står lengst øst.)